การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี

Participatory Administration of School Administrators under The Local Administration Suphanburi Province

ยลญา อินทร์ปัญญา*, สุกัญญา สุดารารัตน์**
Yonlaya Inpanya*, Sukanya Sudararat**[2]
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
Rajapruk University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารแบบมีสวนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหารายข้อเท่ากับ .67-1.00 และความเที่ยงเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที t-test independent และการวิเคราะห์ค่าแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่แบบ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และ 2) ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า เพศ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่ขนาดโรงเรียนต่างกัน ในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สุพรรณบุรี

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the participatory administration of school administrators under the local administration Suphanburi province, and 2) to compare the opinions of teachers on the participatory administration of school administrators, classified by gender, education level, work experience, and school size. The sample consisted of 217 teachers under the local administration Suphanburi province. The research instrument was a questionnaire with a content validity, IOC values, between .67–1.00 and a reliability value of .97. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t–test, One–way ANOVA, and LSD.

The results of the research were as follows: 1) the participatory administration of school administrators under the local administration Suphanburi province was at a high level, in overall and particular aspects, ranking from the highest to the lowest mean: Evaluation, Decision-making, Benefit, and Implementation, and 2) the opinions of teachers on the participatory administration of school administrators classified by gender, work experience, and education level were not different, while the differential school size was statistically significant at the level of .01 in overall.

Keywords: Participatory administration, under the Local Administration Suphanburi province

บทนำ

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Social Animal) ดังคำกล่าวของ Aristotle นักปรัชญาชาวกรีก ซึ่งมนุษย์จะมีชีวิตอยู่รวมกันเป็นหมู่เหล่า จะใช้ชีวิตอยู่เพียงคนเดียวตามลำพังไม่ได้ เนื่องจากมนุษย์ต้องทำกิจกรรมร่วมกันอยู่ตลอดเวลา ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สังคมจึงเป็นแหล่งรวมศูนย์ทางความคิดที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นมา เริ่มจากสังคมเล็ก ๆ ต่อมามนุษย์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น มีการรวมกลุ่มกัน จนกลายเป็น ชนเผ่า กลุ่มชน และใหญ่ขึ้นจนเป็นรัฐ และประเทศ (นิพนธ์ เทพวัลย์, 2521) เมื่อมนุษย์มีการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม จึงต้องมีกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ แนวปฏิบัติ มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่มนุษย์ที่อยู่ร่วมกัน เพื่อความสงบสุขและเป็นระเบียบเรียบร้อย และไม่ก่อให้เกิดปัญหาในสังคม ซึ่งในสังคมทุกระดับจำเป็นต้องหัวหน้า หรือผู้นำ ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น สามารถชักจูงหรือชี้นำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติตามได้ การมีผู้นำที่ดีจะนำไปสู่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ มีความสามารถที่จะทำให้องค์การดำเนินไปอย่างก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมาย ผู้นำจึงเป็นบุคคลที่มีสำคัญและจำเป็นในทุกสังคม ทุกวงการ ทุกสาขาวิชาชีพ และทุกองค์กร (Marvin E. Olsen, 1978)

ประเทศไทยมีแนวคิดในการสร้างผู้นำโดยใช้ประเทศไทย 4.0 เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจแบบเดิมที่ “ ทำมาก ได้น้อย” ไปสู่โครงสร้างแบบใหม่ที่ “ทำน้อย ได้มาก” โดยเปลี่ยนความได้เปรียบในด้านความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสู่ความได้เปรียบด้านเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และวัฒนธรรมในการขับเคลื่อนเพื่อนำประเทศไทยออกจากกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง (บวร เทศารินทร์, 2559) โดยใช้พลัง “ประชารัฐ” ที่มีภาคเอกชน มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่าง ๆ เป็นตัวหลัก และมีภาครัฐเป็นเป็นเป็นตัวสนับสนุน ในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงตามกรอบนโยบายประเทศไทย 4.0 (คณะทำงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ, 2560) ผู้ที่สำคัญ คือ ผู้นำ ซึ่งจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญหลายประการไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการโน้มน้าวใจผู้อื่นเพื่อให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการขับเคลื่อนนโยบาย การมีผู้นำที่มีคุณสมบัติของผู้นำยุค 4.0 เช่น มีทัศนคติวิสัยทัศน์และทักษะในการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่ดี รวมถึงมีความคิดสร้างสรรค์จะเป็นกลไก ที่สำคัญและเป็นพลังผลักดันที่ยิ่งใหญ่ในการพัฒนาชาติไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามเป้าหมายของประเทศไทย 4.0 ที่หวังเอาไว้ต่อไปในอนาคต (สราวุฒิ นาแรมงาม, 2562)

การศึกษาไทยในปัจจุบันได้มีการพัฒนามาโดยตลอด กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัด

การศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้แผนการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 บรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์และแนวคิดการจัดการศึกษา โดยยุทธศาสตร์ที่ 6 กล่าวถึงการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัดการการศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ 1) ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนสำคัญในการการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ เช่น จำนวน สมาคม มูลนิธิหรือหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดการการศึกษาหรือร่วมมือกับสถานศึกษา ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น สัดส่วนการมีส่วนร่วมสนับสนุนการศึกษาของภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีเครือข่ายเมื่อเทียบกับรัฐ จำแนก ตามระดับการศึกษาสูงสุด เป็นต้น 2) ระบบระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ เช่น สถานศึกษาที่มีครูเพียงพอต่อการจากการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น และสถานศึกษาที่มีบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น และ 3) ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่มีครูเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น ครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน/ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น และสถานศึกษามีบุคลากรทางการศึกษาทำหน้าที่ปฏิบัติงานสนับสนุนการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากที่กล่าวมาข้างต้น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ให้ความสำคัญต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ถือเป็นการมุ่งไปที่ผู้ใต้บังคับบัญชาโดยตรง ให้เห็นถึงความสำคัญในการสนับสนุนผู้บังคับบัญชาในเรื่องของการนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ โดยผู้ใต้บังคับบัญชาต้องได้รับการอบรม ฝึกฝน พัฒนาทักษะความสามารถเพื่อนำความรู้ความสามารถมาร่วมพัฒนาองค์ให้ไปสู่เป้าหมายขององค์กร (Key, 2000) ทั้งนี้ Hughes & Haworth (2011) ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้อีกว่า การบริหารจัดการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ปัจจัยของผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นความเกี่ยวข้องกันในเรื่องการจัดการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดสำหรับองค์กร เพราะการบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคคลในองค์กรเชื่อว่าคุณค่ามาก ถ้าผู้บริหารสร้างความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของให้ผู้ใต้บุคลล จะทำให้ความรับผิดชอบของบุคคลในองค์กรในองค์สูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen & Uphoff (1981) ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยการมีส่วนเกี่ยวข้อง 4 ประการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ว่าจะทำอะไร และทำด้วยวิธีการอย่างไร การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โครงการตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการ และการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ อันเกิดจากโครงการพัฒนาและมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในขณะที่ Schein (2010) ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการเน้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการจัดการภายในองค์กร มุ่งเน้นที่การสร้างความเชื่อมั่นและความรับผิดชอบจากผู้ใต้บังคับบัญชา โดยให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการกำหนดเป้าหมายขององค์กร และสอดคล้องกับแนวคิดของ Michelle Hawley (2023)

กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ผู้บริหารต้องช่วยสร้างความไว้วาง โดยการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และคุณค่าของความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาในเรื่องสำคัญ ในสถานที่ทำงานแบบมีส่วนร่วม ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม ความสามารถในการแก้ปัญหาจิตวิญญาณแห่งการทำงานร่วมกัน และกรอบความคิดที่เปิดกว้าง ซึ่งล้วนจำเป็นสำหรับบริษัทที่มองหาโอกาสในการเติบโต

จากการศึกษารายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี มีจุดที่ควรพัฒนา พบว่า จากสภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี นั้น บางครั้งบุคลากรผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานจริงนั้นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน และตัดสินใจตัดสินใจในงานนั้น ๆ ค่อนข้างน้อย สังเกตได้จากการประชุมประจำเดือนหรือการประชุมย่อยเพื่อการปฏิบัติงานพิเศษส่วนใหญ่ผู้ที่ทำหน้าที่คิดและตัดสินใจจะเป็นฝ่ายบริหารหรือหัวหน้างาน ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติจริงนั้นมาประชุมเพื่อรับฟังคำสั่งหรือคำชี้แจงในการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่ได้มีส่วนร่วมในการคิด วางแผน หรือตัดสินใจในงานนั้น ๆ เลย จึงอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปอย่างไม่เต็มศักยภาพ และจากผลการประเมิน ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 อยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ซึ่งก็หมายความว่าการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรียังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร บุคลากรครูส่วนหนึ่งยังไม่เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในบางอย่าง และจากผลการประเมินครั้งนี้ชี้ให้เห็น ว่าการบริหารงานของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี จะต้องสร้างการมีส่วนร่วมให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่ปฏิบัติงานจริง ๆ นั้น เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน (รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา, 2565)

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแนวทางในการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานในการวางแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงแนวทาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารแบบมีสวนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ครูของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งหมด 17 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 10 โรงเรียน จำนวน 168 คน โรงเรียนขนาดกลาง 4 โรงเรียน จำนวน 140 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน จำนวน 165 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 473 คน (ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 473 คน แล้วนำจำนวนประชากรเทียบกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้จำนวน 217 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
		ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
โรงเรียนขนาดเล็ก	10	168	77
โรงเรียนขนาดกลาง	4	140	64
โรงเรียนขนาดใหญ่	3	165	76
รวม	**17**	**473**	**217**

ที่มา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี, (2565)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้แบบสอบถาม การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่ง ออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับ เพศ ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ตามแนวคิดทฤษฎีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของ Cohen & Uphoff (1981), Schein (2010) และMarta Valverde (2021) จำนวน 4 ด้าน ซึ่งได้ข้อคำถาม จำนวน 40 ข้อ

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำใฝ่บริการ

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อมากำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือโดยข้อคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเสนออาจารย์ที่ ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหาโดยให้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งโดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า 0.67- 1.00

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค Cronbach (1970) โดยมีค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ถึงผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลไปยังผู้บริหารโรงเรียน และได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามคืนได้ครบภายหลังประมาณ 1-2 เดือน

3. ตรวจความสมบูรณ์เรียบร้อยจากแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวน 217 ฉบับ

5 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลวิเคราะห์ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารแบบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยค่าทดสอบค่าที t-test independent ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวแปรต้น 2 กลุ่ม และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ตัวแปรต้นมีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

(n=217)

ด้าน	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลค่า	อันดับ
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.61	.30	มาก	2
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.56	.38	มาก	4
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์	3.58	.33	มาก	3
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.63	.31	มาก	1
	ภาพรวม	**3.60**	**.21**	**มาก**	

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = .21) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}$ = 3.63, S.D. = .31) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามเพศ

(n=217)

ด้าน	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	p-value
		ชาย		หญิง			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.59	.31	3.63	.29	-.92	.36
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.54	.37	3.58	.38	-.76	.45
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์	3.56	.35	3.59	.32	-.69	.49
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.61	.28	3.63	.32	-.45	.66
	ภาพรวม	**3.57**	**.21**	**3.61**	**.20**	**-1.13**	**.26**

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=217)

ด้าน	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p-value
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญา			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.58	.30	3.64	.30	-1.56	.121
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.58	.35	3.55	.41	.63	.531
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์	3.65	.31	3.52	.34	2.86**	.005
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.67	.29	3.59	.32	2.02*	.044
ภาพรวม		**3.62**	**.20**	**3.57**	**.21**	**1.61**	**.108**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ทั้งภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

(n=217)

ด้าน	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน							
		ไม่เกิน 5 ปี		5-10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	F-Ratio	P-value
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.53	.26	3.66	.27	3.62	.31	2.25	.11
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.58	.34	3.53	.40	3.57	.39	.25	.78
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์	3.58	.35	3.65	.30	3.55	.33	1.57	.21
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.62	.33	3.66	.30	3.61	.31	.39	.68
ภาพรวม		**3.58**	**.23**	**3.62**	**.19**	**3.60**	**.21**	**.72**	**.49**

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = 3.62, S.D. = .19) รองลงมา คือ 10 ปีขึ้นไป และประสบการณ์ทำงานที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ไม่เกิน 5 ปี มีความคิดเห็นในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้งภาพรวม และรายด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

(n=217)

ด้าน	การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดโรงเรียน							
		เล็ก		กลาง		ใหญ่			
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	F-Ratio	P-value
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.64	.29	3.73	.26	3.49	.29	12.95**	.00
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.76	.32	3.31	.40	3.57	.29	30.85**	.00
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์	3.69	.27	3.53	.37	3.52	.33	6.62**	.00
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.60	.34	3.61	.31	3.66	.26	.98	.38
	ภาพรวม	**3.67**	**.20**	**3.54**	**.20**	**3.56**	**.20**	**9.29****	**.00**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวม พบว่า ครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = 3.67, S.D. = .20) รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (2566-2570) ว่าด้วยพันธกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กล่าวถึง ส่งเสริมพัฒนาให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ต้องขับเคลื่อนด้วยพลังจากทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับ จิตติมา อัครธิติพงศ์ (2561) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่จะทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษา สร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน

งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เช่นเดียวกับ Hoy and Miskel (2008) กล่าวเพิ่มเติมว่า การบริหารสถานศึกษา กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจองค์กรแรงจูงใจภาวะผู้นำโดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น เช่นเดียวกับ แนวคิดของ Michelle Hawley (2023) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หรือที่เรียกว่าการบริหารแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมการทำงานร่วมกันโดยส่งเสริมความรับผิดชอบในแต่ละบทบาท และรวมตัวกันเพื่อค้นหาแนวทางแก้ไข แทนที่จะชี้นิ้วเมื่อเกิดปัญหา เมื่อถามถึงความเป็นผู้บริหารแบบมีส่วนร่วม ทุกกลุ่มทุกคนสามารถมีเสียงในการตัดสินใจได้ เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งแนวคิดของ Michelle Hawley (2023) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ผู้บริหารต้องช่วยสร้างความไว้วาง โดยการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ และคุณค่าของความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาในเรื่องสำคัญ ในสถานที่ทำงานแบบมีส่วนร่วม ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม ความสามารถในการแก้ปัญหาจิตวิญญาณแห่งการทำงานร่วมกัน และกรอบความคิดที่เปิดกว้าง ซึ่งล้วนจำเป็นสำหรับบริษัทที่มองหาโอกาสในการเติบโต โดยมี 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุรไอนี เจ๊ะกา (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภิญญา ช่างประดิษฐ์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันทิมา ตีกะพี้ และ ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า

2.1 เพศต่างกัน ความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้วยบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความเด่นชัดเรื่องการมีส่วนร่วม ซึ่งทัศนคติของเพศชาย หรือเพศหญิงล้วนต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินการปฏิบัติงานด้วยทั้งสิ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศมนภร นาควารี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูกับประสิทธิผล ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา เขต 31 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญา มีทัศนคติและมุมมองเกี่ยวกับการ

บริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสามารถเข้าใจถึงกระบวนการบริงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเกิดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินการปฏิบัติงานทั้งสิ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติพงษ์ แก้วกัลยา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ประการณ์ทำงานต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10 ปีขึ้นไป หรือระหว่าง 5 – 10 ปี หรือน้อยกว่า 5 ปีนั้น มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่เหมือนกันเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติงาน การในการตัดสินใจ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทับทิม แสงอินทร์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ขนาดโรงเรียนต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บริบทของสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี มีโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยจำนวนประชากรครูที่น้อย ระบบการบริหารขององค์กรมีการประสานงาน การประชุม ร่วมแก้ปัญหาได้ดี ทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหาร แบบมีส่วนร่วมที่จากโรงเรียนขนาดกลาง ด้วยจำนวนประชากรที่มีมากขึ้นพอสมควร ทำให้ด้วยจำนวนประชากรครูที่มีมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนใหญ่ ด้วยจำนวนประชากรที่มีจำนวนมาก การมีส่วนร่วมแบบในการปฏิบัติงานคือรูปแบบคำสั่งการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการประชุมที่ครูอาจมีส่วนร่วมยากเนื่องด้วยจำนวนครูที่มาก อาจร่วมเสนอความคิดเห็นเป็นรายบุคคลได้ยาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา โพธิ์อ่อง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาพิจารณานำเสนอข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประเด็นผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการได้อธิบายถึงกระบวนการแก้ปัญหา ของโครงการหรืองานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมโดยการจัดอบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับกระบวนการแก้ปัญหางานต่าง ๆ ให้ครูได้รับความรู้ และทักษะที่จำเป็นในกระบวนการแก้ปัญหาในงานของตนเอง และงานสถานศึกษา ทั้งสร้างทีมงานที่มีสมาชิกมาจากครูและผู้บริหาร มีการสนับสนุน และแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับกระบวนการแก้ปัญหาร่วมกัน เพื่อให้ครูมีโอกาส และสิทธิ์ในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และทักษะที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา

2) ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ ประเด็น ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม/โครงการ การจัดการสถานศึกษาร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่ง

ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครู ส่งเสริม และกระตุ้นให้ครูเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม/โครงการ งานสนับสนุนผู้สอน สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานร่วมกัน

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประเด็น ผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ทั้งด้านปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต (คุณลักษณะนักเรียน) และความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูร่วมแสดงความคิดเห็น พูดคุยเกี่ยวกับงานต่าง ๆ ร่วมกันตัดสินใจในงาน หรือปัญหาร่วมกัน เพื่อให้ได้แนวทางที่เห็นตรงกัน หรือเป็นประชาธิปไตยในการตัดสินใจร่วมกัน

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประเด็นผู้บริหารให้ครูมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินสู่การพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการเข้าร่วมการประชุม วางแผน และติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ มีการพูดคุย ประเมินและติดตามผลเพื่อให้เห็นถึงภาพรวมและผลที่ได้ร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลไปใช้

ผู้บริหารเปิดกว้างให้ครูมีส่วนร่วมในการสนทนาและแสดงความคิดเห็นระดับกลุ่มย่อย สร้างเครือข่ายทั้งแบบ On-site และ online เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ จัดกิจกรรมและโครการอย่าง PLC

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี

2) ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง

กันทิมา ตีกะพี้, ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2566). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. **วารสารสิรินธรปริทรรศน์**. *24*(1): 28-39.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2565). **แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น. (2566-2570).** สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2567. จาก www.dla.go.th.

คณะทำงานการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ. (2560). **นโยบาย สานพลังประชารัฐ.** สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2567. จาก http://www.e3pracharath.com/e3/.

จิตติมา อัครธิติพงศ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. **วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์**, *20*(1): 14-78.

จิรภิญญา ช่างประดิษฐ์. (2564). **แนวทางการเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ทับทิม แสงอินทร์. (2559). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี**. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิติพงษ์ แก้วกัลยา. (2556). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มสถานศึกษาที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

นิพนธ์ เทพวัลย์. (2521). วิธีการศึกษาและวิจัยทางสังคมศาสตร์, **มนุษย์กับสังคม.** สุจิต บุญบงการ (บรรณาธิการ). พระนคร: โรงพิมพ์จุฬาลงการณ์มหาวิทยาลัย.

นุรไอนี เจ๊ะกา. (2557). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15.** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

บวร เทศารินทร์. (2559). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : ความเชื่อมโยง Paradigm การบริหาร Thailand 4.0. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.** *17*(11): 167-180.

ศมนภร นาควารี. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูกับประสิทธิผล ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนปากช่อง สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา เขต 31**. (งานนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

สราวุฒิ นาแรมงาม. (2562). **ผู้นำการขับเคลื่อนนโยบายประเทศไทย 4.0**, (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: สำนักงาน ก.พ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**, (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.

วาสนา โพธิ์อ่อง. (2559). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2565). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาในสังกัด (SAR) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี ประจำปีการศึกษา 2565.** สุพรรณบุรี : สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี.

Cohen, J. M. and N.T. Uphoff. (1981) **Participation 's place in rural development: Seeking clarity through specificity.** New York: World Development.

Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (2008). **Educational Administration Theory Research and Practice**. (8th ed). McGraw - Hill Inc.

Hughes, S., & Haworth, N. (2011). **The International Labour Organization (ILO): comingin from the cold (Vol. 45).** Routledge.

Key, S. (2000). The effect of culture on management style: A comparison of U.S. and Indonesian managers. **Journal of Transnational Management Development**, 5(3), 23-46.

Marvin E. Olsen. (1978). **The process of social organization: Power in social systems**. (2nd ed.). USA: Holt, Rinehart and Winston.

Michelle Hawley. (2023). **What Is Participative.** สืบค้นเมื่อ 19 กันยายน 2023. จาก https://www.reworked.co/leadership/what-is-participative-leadership/.

Schein, Edgar H. (2010). **Organizational Culture and Leadership.** Boston: John Wiley & Sons.